

Ophthalmic Medication Guideline (PP) 2566

1. Antibiotics

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Chloramphenical	drop 0.5%	ChlorOph#	qid	Irritation น้อย นิยมใช้รักษา bacterial infection ที่ไม่รุนแรง เช่น conjunctivitis หรือใช้ prophylactic
	ointment 1%	ChlorOph #	hs.	Contact time นานกว่าชนิดหยอด ไม่นิยมใช้กลางวัน เพราะเหนียวเหนอะ และตามัวยกเว้นในเด็กหรือผู้ป่วยที่หลับตาไม่สนิท
Ciprofloxacin HCl	drop 0.3% (suspension)	Ciloxan	q 1-2 hr. - qid	ใช้กรณี bacterial conjunctivitis หรือ Keratitis ออกฤทธิ์กว้าง ได้ผลดีต่อเชื้อ <i>Staphylococcus</i> sp. และ <i>Pseudomonas aeruginosa</i> อาจพบตะกอนผลึกสีขาวของอยู่ที่แผลกระจกตาได้
Lomefloxacin HCl	drop	Okacin	bid	ออกฤทธิ์ต่อเชื้อ bacteria ทั้งกรัมบวกและลบ
Levofloxacin เข้า ED ปี 2566	drop	Cravit # 0.5%, 1.5%	tid-qid	ออกฤทธิ์ต่อเชื้อ bacteria ทั้งกรัมบวกและลบ ไม่มี preservative
Gatifloxacin	Drop	Zymar	qid	มี preservative
Moxifloxacin	Drop	Vigamox # Moximac , Zomoxin	qid	ไม่มี preservative
Fusidic acid	Viscous eye drop	Fucithalamic #	bid	ออกฤทธิ์ช้าและต่อเนื่อง จะสัมผัสกับเยื่อตาได้ทั่วถึงและนาน ได้ผลดีต่อเชื้อ <i>Staphylococci</i> , <i>Streptococci</i>

Oxytetracycline + Polymyxin B	Ointment	Terramycin #	hs., qid	Irritate พอประมาณ นิยมใช้ใน trachoma และ conjunctivitis, blepharitis
Gentamicin	Drop 0.3%	Genta-oph #	q 1-2 hr qid	นิยมใช้ใน severe infection เช่น corneal ulcer esp. <i>Pseudomonas</i> แต่ concentration ไม่เพียงพอ ต้องผสม Gentamicin ชนิดฉีดให้ได้ 14 mg/ml
	ointment 0.3%	Garamycin	hs.	ใช้ร่วมกับชนิดหยอด หรือใช้ใน blepharitis

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Neomycin + Polymyxin B + Gramicidin	drop	Xanalin Poly-oph	q 1-2 hr. - qid	spectrum การรักษากว้าง นิยมใช้ใน conjunctivitis
Sulfacetamide	drop	Bleph 10,30	q 1-2 hr. qid	การรักษา ocular infection ทั่วไปทั้ง Trachoma แต่ irritate มากทำให้แสบตา แพ้ง่าย
Sulfacetamide + Chloramphenicol	drop	Spersacet-C	q 1-2 hr. qid	
Tobramycin	drop	Tobrex #	qid	Broad spectrum
	0.3%	Tobramycin #	q 1-2 hr.	
	ointment 0.3%		bid หรือ hs	

2. Steroid

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Prednisolone	Drop 1% suspension	Pred forte # Inf-oph #	q 1-2 hr. qid ตาม	ใช้ใน severe ocular inflammation esp. severe uveitis หรือ severe post op.

4. Antiallergic agents (Antihistamine (+vasoconstrictor) / mast cell stabilizer)

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Antazoline (antihis) + Tetrahydrozoline(vasoconstrictor)	drop	Hista-oph Allergis Opsil-A	qid prn.	Allergic conjunctivitis หรือ เคือง คันตาทั่ว ๆ ไปหรือใช้ใน กรณีต้อลม, ต้อเนื้อ
Naphazoline (vasoconstrictor) Pheniramine maleate (antihis)	drop	Naphcon- A		
Emedastine Difumarate (antihis)	Drop 0.05%	Emadine	qid	Allergic Conjunctivitis
Levocabastine (antihis)	Drop 0.5%	Levostin	qid	Allergic Conjunctivitis
Pemirolast (mast cell stabilizer)	drop	Pemirox #	bid	Allergic Conjunctivitis
Lodoxamide (mast cell stabilizer)	Drop 0.1%	Alomide	qid	ใช้รักษาโรคตาที่เกิดจากปฏิกิริยา ภูมิแพ้เช่น vernal keratoconjunctivitis, GPC; ควรหยอดสม่ำเสมอทุกวันเพื่อ ป้องกันการเกิดอาการซ้ำ ในขณะที่กำลังควบคุมอาการแพ้ อยู่
Sodium cromoglycate (mast cell stabilizer)	Drop 2%,4%	Vividrin # Opticrom	qid	
Nedocromil sodium (mast cell stabilizer)	Drop 2%	Alocril	bid	
Olopatadine (mast cell stabilizer+antihistamine)	Drop 0.1%	Patanol, Pataday,	bid, OD	
Ketotifen fumarate (mast cell stabilizer+antihistamine)	Drop 0.025%	Zaditen #	bid	
Azelastine (mast cell stabilizer+antihistamine)	Drop 0.05%	Optivar	bid	
Epinastine (mast cell stabilizer+antihistamine)	Drop 0.05%	Elestat Relestat	bid	

5. Lubricant (Artificial Tear)

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Methylcellulose	drop	Isoptotear	qid	-ใช้รักษาผู้ป่วย dry eye
Carboxymethylcellulose	drop	Cellufresh MD # (15 ml)	หรือ prn	-สารกันเสียเป็น Purite
Polyvinyl alcohol	drop	Lac-Oph Liquifilm tear Protagent Opsil tear Tears naturale II	qid	
Polyvidone, BAC		Hypotears Plus		
White Petrolatum	Eye	Duratears #	ก่อนนอน	ใช้กรณีตาแห้ง
Liquid Lanolin	ointment		หรือ prn	
Carbomer	Eye gel	Vidisc #	วันละ 3-4 ครั้ง	ใช้กรณีตาแห้งรุนแรง
Sorbitol		LacryVisc		
Dextran+ Hydroxypropyl Methylcellulose	Monodose Eye drop	Tears naturale free	qid หรือ prn	ใช้กรณีตาแห้ง <i>Preservative free</i>
Hydroxypropyl methylcellulose	drop	Gentel ED (10ml) Gentel gel #	qid	Disappearing preservative (sodium perborate)
Hypromellose	drop	Natear #	qid	เคยเป็น Disappearing preservative (sodium perborate) ต่อมา เปลี่ยนเป็น Purite (stabilized oxychloro complex,SOC)
Sodium hyaluronate	drop	Hialid 0.1%, 0.3% #	qid	มี preservative
Sodium hyaluronate (0.18%, 0.3%)	drop	Vislube # Hialid Mini 0.3 #	วันละ 3-4 ครั้ง หรือ prn	ใช้รักษาผู้ป่วย dry eye <i>Preservative free</i>
Polyethylene glycol400+Propylene glycol	Drop	Systane Ultra (10 ml); Systane UD	qid	ใช้กรณีตาแห้ง

Propylene Glycol 0.6%+ boric acid, dimyristoyl phosphatidylglycerol, edetate disodium, hydroxypropyl guar, mineral oil, polyoxl 40 stearate	drop	Systane complete	As needed	Preservative=Polyquad
Sodium carboxymethylcellulose, glycerine	drop	Optive		-สารกันเสียเป็น Purite
Sodium carboxymethyl cellulose 0.5%, Glycerin 0.9%	drop	Optive UD #		<i>Preservative free</i>
Hyaluronic acid 0.1%	Drop 10 ml	Hylo comod #		<i>Preservative free</i> <i>ใช้ได้ 6 เดือนหลังเปิด</i>

6. Topical anesthetics

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Tetracaine HCl 0.5%	drop	Tetracaine #	q 5 min. 2-4 ครั้ง	remove FB. หรือในกรณี ocular surgery (long acting)
Proparacaine HCl 0.5%	drop	Ophthetic	1 หยดหรือ เพิ่มตาม จำเป็น	วัด IOP, corneal scraping, remove FB short acting ไม่เหมาะสมกับการผ่าตัด

7. Mydriatics-Cycloplegics (การใช้ยาในกลุ่มนี้ ให้ระวังในผู้ป่วยที่มีมุมตาคแคบ (shallow anterior chamber) เพราะอาจเกิดต้อหินเฉียบพลัน)

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Tropicamide	drop 1%	Mydracyl #	หยอด 2-3 ครั้ง ทุก 5 นาที รอตรวจ 20 นาที	นิยมใช้ในการตรวจหรือผ่าตัดจอตา, ต้อกระจก ออกฤทธิ์เร็ว อยู่ นาน 4-6 ชม.
Homatropine	drop 1-2%	Homatropine	หยอดทุก 5 นาที 2-3 ครั้ง	นิยมใช้รักษา uveitis ออกฤทธิ์ ช้า แต่อยู่นาน 24 ชั่วโมง

Cyclopentolate	drop 1 %	Cyclogyl #	หยอด 2 หยด ห่างกัน 5 ชั่วโมง	ใช้สำหรับขยายม่านตา และ เพื่อให้ กล้ามเนื้อของตาหยุดทำงาน เพื่อใช้ในการตรวจวัดสายตาด้วยเครื่องมือ
Atropine	drop 0.5%, 1% #	Atropine #	OD, bid	นิยมใช้รักษา severe uveitis, bre synechia ห้ามใช้เพื่อตรวจตา ฤทธิ์อยู่นาน 10-14 วัน
	0.01%		OD	
Phenylephrine HCl	drop 10% 2.5%	Phenylephrine # Neosynephrine	หยอด 2-3 ครั้ง ทุก 5 นาที	นิยมใช้ในการตรวจตา ออกฤทธิ์ เร็ว ไม่มี cycloplegic effect อาจทำให้ความดันโลหิตสูงและ หัวใจเต้นเร็ว
Tropicamide 0.8% + phenylephrine 5%	drop	Mydria-Mac #		ขยายม่านตาเพื่อตรวจตา หรือ การผ่าตัดตา

8. Antiglaucoma

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Pilocarpine	drop 2,4%	PV carpine Isoptocarpine #	qid	เคืองตา, ปวดตาได้ในระยะแรก ใช้ ทำให้เกิดตมัวในผู้ป่วยที่มีต่อ กระจก และ induced myopia
Timolol	drop 0.25-0.5%	Timosil Timodrop Glauco-oph # Timoptol	bid	ใช้ในต้อหินทุกชนิดได้ ระวังใน ผู้ป่วย Asthma, COPD หรือ heart
Carteolol	1%,2% drop	2% Arteoptic เล็ก น้ำเข้า	bid	มี intrinsic sympathomimetic activity
Timolol + Carbomer	drop 0.25% gel	Nyolol Nyolol gel	bid วันละ 1 ครั้ง เข้า	
Betaxolol	0.5%	Betoptic	bid	ใช้ในต้อหินทุกชนิด โดยไม่มีผล ต่อผู้ป่วย asthma หรือโรค หลอดเลือด
	0.25%	Betoptic-S		

Brimonidine	drop 0.2% เป็น ED	Alphagan Brimonidine	bid-tid	เป็น relatively selective alpha-2 adrenergic agonist ใช้ในต้อหินชนิดมุมเปิดและกรณีความดันลูกตาสูง ระวังการใช้ในเด็กเล็ก และผู้สูงอายุ
	drop 0.15%, 0.1%	Alphagan-P #		
Brimonidine + timolol	drop	Combigan #	bid	
Unoprostone isopropyl	0.12%	Rescula เลิกใช้	bid	prostamide
Travoprost	0.004 % drop	Travatan # Travatan BAK free	วันละ 1 ครั้ง เย็นหรือก่อน นอน	ใช้ในต้อหินชนิดมุมเปิด และกรณีความดันลูกตาสูง อาจทำให้ม่านตาสีเข้มขึ้น และขนตามีสีเข้ม, หนาและยาวขึ้น
Bimatoprost	0.03%,0.01% drop	Lumigan #		
Latanoprost	0.005% drop	Xalatan, Lanotan# (ต้องแช่เย็น)		
Tafluprost	0.0015% drop	Taflotan#		
ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Latanoprost + Timolol	drop	Xalacom# (ต้องแช่เย็น)	วันละ 1 ครั้ง (เช้า)	ใช้ในต้อหินชนิดมุมเปิด และกรณีความดันลูกตาสูง อาจทำให้ม่านตาสีเข้มขึ้น และขนตามีสีเข้ม, หนาและยาวขึ้น ระวังการใช้ในผู้ป่วยโรคหัวใจ
Travoprost + timolol	drop	Duotrav	OD เช้า	
Bimatoprost+ timolol	drop	Ganfort #	OD เช้า	
Dorzolamide HCl	drop 2 %	Trusopt	tid หรือ	ใช้ในต้อหินชนิดมุมเปิด และกรณีความดันลูกตาสูง
Brinzolamide	drop 1%	Azopt # (ED)	bid กรณีใช้ร่วมกับยาตัวอื่น	ควรหลีกเลี่ยงไม่ใช้ในผู้ป่วยที่แพ้ยา Sulfonamide
Dorzolamide+ Timolol	drop	Cosopt#	bid	ระวังใน asthma, COPD, sulfa allergy
Brinzolamide + timolol	drop	Azagar#	bid	ระวังใน asthma, COPD, sulfa allergy

Brimonidine + Brinzolamide	drop	Simbrinza #	bid	ระวังใน sulfa allergy
Acetazolamide	tab (250 mg)	Diamox #	1/2-1 tab qid	ใช้ในต้อหินทุกชนิด แต่ไม่นิยมใช้ระยะยาวเพราะ ทำให้อ่อนเพลีย เบื่ออาหาร มือเท้าชา เกิดนิวไต
Methazolamide บริษัทเล็กจำหน่าย	tab (50mg)	Neptazane	1 tab tid	ใช้ได้กับต้อหินทุกชนิดและนิยมใช้แทน acetazolamide
Glycerine Glycerol	Oral liquid 100%	Glycerine # Glycerol	1 cc/kg ผสมน้ำส้ม เท่าตัว ช้า ได้ทุก 6 ชม	นิยมใช้ acute glaucoma ทำให้คอแห้ง ปวดหัว คลื่นไส้ ต้องผสมน้ำส้มหรือมะนาวเพราะว่ามี รสเฝื่อน
Mannitol	IV solution 20%, 25%	Mannitol #	1 gm/kg IV drip ภายใน 30 นาที	ใช้ใน acute glaucoma ที่ความดันสูงมาก หรือรับประทานยาไม่ได้, ระวังในผู้ป่วย hypertension, Heart disease, โรคไต
Ripasudil	Drop 0.4%	Glanatec #	bid	ROCK inhibitor
latanoprostene bunod	Drop 0.024%	Vyzulta #	OD	Prostaglandin ไม่เปิดเก็บตู้เย็น เปิดแล้วเก็บอุณหภูมิห้องได้ 8 wks
Omidenepag Isopropyl	drop	Eybelis Omlonti	OD	Selective prostanoid EP2 receptor agonist

9. Antiviral (ปัจจุบันไม่มีจำหน่ายในประเทศไทย 2566)

	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
IDU	drop 0.1% oint .5%	Herpidu Herplex Herpidu-C	5 times/ day	ใช้ในโรค herpes simplex keratitis
Vidarabine	ointment 3%	Ara-A	5 times/ day	

Trifluridine	drop 1%	Triherpine	9 times/day	
Acyclovir	Eye oint 3%	Zovirax #	5 times/ day	ใช้ได้ทั้ง Herpes Simplex และ Herpes Zoster

10. Antifungal

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Amphotericin B 50 mg/vial	ยาผงผสมเอง เป็น drop IV drip	Fungizone#	q 1 hr. ให้ดูราย ละเอียด เพิ่มเติม	ใช้ในพวกรูป fungal corneal ulcer (ทำเป็น eye drop 3 mg/ml. ผสมกับ 5% D/W หรือ distilled water 17 ml.)
Ketoconazole	ยาเม็ด 200 Mg ผสมน้ำ เป็น 2 %	Nizoral #	q 1 hr.	เป็น broad spectrum ใช้ใน fungal corneal ulcer ผสมใน Artificial tear ให้ได้ 2% Suspension
Natamycin	5% Suspension drop	Natacyn ED#	q 1 hr.	ได้ผลดีต่อ filamentous fungi โดยเฉพาะ Fusarium

11. NSAID (Topical)

ชื่อเคมี	ชนิด	ชื่อการค้า	ขนาดที่ใช้	หมายเหตุ
Diclofenac sodium	drop	Voltaren #	1 หยด qid	กรณีใช้ลดการอักเสบ
			1 หยด q	กรณีใช้เป็น antimiosis
			1/2 hr.x 4 ครั้ง	ก่อนผ่าตัดต่อกระจก
Indomethacin	drop 0.10%	Indocollyre		
Flurbiprofen sodium	drop 0.03%	Ocufen		

Ketorolac tromethamine	drop 0.5%	Acular	1 หยด qid	ใช้ลดการอักเสบหลังการผ่าตัด ใช้บรรเทาอาการระคายเคือง และอาการแพ้ของเยื่อตาขาว
Nepafenac	0.1% susp	Nevanac #	qid	ผ่านเข้าถึง vitreous retina ได้ ดีมาก

เป็นยาที่มีใช้ใน รพ.มหาราชนครเชียงใหม่ (อาจเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา)
เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการใช้ยาทางตาเบื้องต้น รายละเอียดจำเป็นจะต้องค้นคว้าเพิ่มเติมเฉพาะโรค

ขอขอบคุณ ผศ.นพ. สุเรนทร์ วิริยะเสถียรกุล เป็นอย่างสูง